

MARTTA JA UNO PIKARLAN RAHASTO

Teollisuusneuvoksen ja hänen vaimonsa tuki nuorille sisätautiopin tutkijoille

Martta Pikarla allekirjoittamassa rahaston perustamissopimusta vuonna 1989. Kuva Jarmo Koskinen.

Rahasto on perustettu Martta Pikarlan Turun Yliopistosäätiölle lahjoittamalla omaisuudella 1989. Rahaston tuottoa käytetään sisätautiopin nuorten tutkijoiden tutkimustyön ja opiskelun tukemiseen Suomessa ja ulkomailla.

Uno Valdemar Pikander (21.3.1899–4.1.1976) syntyi Turussa työnjohtaja Frans Oskari Pikanderin ja Laura Maria Pikanderin (o.s. Rinne) perheeseen. Vuonna 1932 hän avioitui Martta Sofia Sorsan (15.5.1906–29.1.1997) kanssa, ja pariskunnan sukunimi vaihtui Pikarlan vuonna 1935.

Yritteliäisyydestään tunnettu Uno Pikarla loi työuransa rakennusalalla. Valmistuttuaan rakennusmestariksi Turun teollisuuskoulusta 1931 hän toimi rakennusurakoitsijana ja rakennusmestarina ensin kotikaupungissaan Turussa. Vuonna 1936 Pikarla muutti Helsinkiin ja perusti Rakennus Oy -nimisen rakennusliikkeen. Talvisodan aikaan Uno Pikarla toimi vanhimpana rakennusmestarina Taivaleen lohkon linnoitustehtävissä. Sodan jälkeen hän jatkoi työpäällikkönä sotataloudellisesti merkittävissä kohteissa, kuten Outokumpu Oy:n Porin metallitehtailla sekä Oy Vuoksenniska Ab:n rautatehtaalla ja Outokumpu Oy:n rikastetehtaalla Imatralla. Pikarlan panos Suomen – erityisesti Turun ja Helsingin – sodanjälkeiseen jälleenrakennustyöhön oli merkittävä. Rakennus Oy:n toiminnasta vähintään 80 % kohdistui asuinrakentamiseen ja asunto-osakeyhtiöiden kerrostalojen rakentamiseen. Yritys urakoi eri puolille Suomea myös öljyalan rakennuksia mm. Trustivapaa Bensiini Oy:lle, Petko Oy:lle, Suomen Petrooli Oy:lle sekä Oy Shell Ab:lle. Vuonna 1975 Rakennus Oy

sulautui turkulaiseen Ruola Oy:öön, ja toiminta jatkui Rakennus-Ruola Oy:n nimellä.

Vuonna 1951 Pikarla perusti Seinälevy Oy -nimisen tehtaan Turkuun. Hänen kehittämänsä uudentyyppinen ulkoseinä pienensi rakentamisalalla vaikuttaneita kausivaihtelua ja vaikutti siten edullisesti rakentamisen aikatauluihin ja kustannuksiin. Pikarla seurasi rakennusalan kansainvälistä kehitystä tekemällä opintomatkoja Ruotsiin, Norjaan, Tanskaan, Saksaan, Itävaltaan, Ranskaan, Englantiin ja Yhdysvaltoihin. Pikarlan yritystoiminta jatkui 1960-luvulla U.Pikarla & Co Ky:n toimitusjohtajana ja R-Puu Oy:n perustajana. Uno Pikarla perusti myös useita kymmeniä asunto-osakeyhtiöitä. Hän toimi perustamiensa yhtiöiden hallituksen jäsenenä ja puheenjohtajana sekä monissa luottamustoimissa. Pikarla oli mm. Keskinäisen vakuutusyhtiö Tarmon hallintoneuvostossa, Kansallis-Osake-Pankin konttorin valvojana ja Turun ylioppilaskylän hallituksessa. Vuonna 1964 Uno Pikaralle myönnettiin ansiostaan teollisuusneuvoksen arvonimi.

Uno Pikarla. Turun Tietokuva Oy.

Vapaa-ajallaan Pikarla osallistui Rakennusmestarikeilaajien toimintaan, ja hänen harrastuksiinsa kuuluivat myös metsästys ja kalastus. Yksi kalareissu Tenolla vaikutti ratkaisevasti siihen, että Uno Pikarla päätyi toimimaan myös Turun Yliopiston Kevon tutkimusaseman toisen rakennusvaiheen rakennustoimikunnan puheenjohtajana. Asiantuntemuksensa lisäksi hän antoi Kevon tutkimusaseman rakentamiseen myös omia varojaan ja työvoimaansa. Tutkimuksen lisäksi Uno Pikarla oli kiinnostunut taiteesta ja kulttuurista, ja hän tuki Turun kulttuurielämää lukuisilla huomattavilla lahjoituksilla, joiden saajiin lukeutuvat mm. Turun Urheiluliitto, Turun Radiumkoti, Turun kauppar korkeakoulu sekä Turun yliopisto.

Osuuskunta Sigillum / Liisa Seppänen

Turun Yliopistosäätiö

Turun Yliopistosäätiön tarkoitus on edistää ja tukea Turun yliopiston toimintaa. Säätiön tärkein toimintamuoto on sen yleis- ja nimikkorahastot, joiden tuotosta säätiö jakaa apurahoja. Rahastojen yhteenlaskettu koko on runsaat 40 miljoonaa euroa.